

Intézményi protokoll anafilaxia kockázatú allergiás gyermek esetén

Marianum Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Gimnázium

1. FOGALMAK:

Allergia: az immunrendszer túlzott reakciója olyan anyagokra, melyek normális körülmények között semmilyen választ nem váltanak ki a szervezet részéről.

Anafilaxia: a szervezetnek allergének által kiváltott súlyos, generalizált, életveszélyes állapothoz vezető, immunológiai túlérzékenységi reakciója. Csak az érzékenyítő allergénnel történő első találkozás utáni allergénhatáskor jelentkezhet.

A tünetek általában az allergén behatástól számítva percek (rovarcsípés, ételallergia, gyógyszer) ritkán órák múlva (vörös hús allergia) lépnek fel.

Adrenalin AutoInjector (AAI)- adrenalin tartalmazó önadagolószerkezettel bíró injekció.

2. SZÜLŐK FELADATAI:

- A közösségbe kerüléskor fel kell világosítani az iskolát a gyermek allergiájáról, súlyosságáról a jellegzetes tüneteiről.
- A szükséges megszorító diétát át kell beszélni, és áttekinteni, hogy a közösség mit tud nyújtani.
- Ha a közösség nem képes a teljes diétát biztosítani, milyen módjai vannak az egyéni étkezésnek.
- Amennyiben a gyermek ételallergiája súlyos és AAI-t írt fel a kezelőorvos azt tudassák a közösséggel.
- Mindig legyen a gyermeknél nem lejáratos, felcímkézett dobozban tartott AAI. Szakmai ajánlások alapján lehetőleg kettő.
- A szülő időközönként ellenőrizze a fel nem használt AAI szavatossági idejét.
- Az egyénre szabott kezelési tervet és sürgősségi, vészhelyzeti telefonszámot jól látható helyen hordja a gyermek (pld.: tolltartó, táska egy oldalsó zsebében stb.).
- Intézményen kívüli programok: allergiás gyermek mindig vigye magával saját sürgősségifelszerelését, pedagógus ellenőrizze ezt!
- Amennyiben a gyermek életkora megengedi, gondoskodjon a szülő, a kezelőorvosát bevonva a gyermek folyamatos képzéséről, a vészhelyzetkezdeti jeleinek a felismeréséről és a sürgősségi teendőkről.
- Ha a szülő az allergiás körülmény fennállásáról a gyermek tanulói jogviszonya létesítését követően szerez tudomást, akkor a szülő a köznevelési intézményt a tudomásszerzést követően erről haladéktalanul tájékoztatja.

3. AZ INTÉZMÉNY FELADATAI:

- A köznevelési intézménynek biztosítania kell a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

Nyilvántartás:

- Az intézmény a szülők nyilatkozata alapján az allergiás gyermekeket nyilván tartja, az egyéni ellátási terveket az egyéni kartonokhoz csatolja.
- Az intézmény a szülőtől kapott adatokat a gyermek, tanuló biztonságos napközbeni ellátásának céljából legfeljebb a tanuló tanulói jogviszonya fennállásáig kezeli.

Iskolai étkezés:

- Az ételek kiosztását végző személynek, és az étkezést felügyelő pedagógusnak ismernie kell az ételallergiás gyermekeket, az anafilaxia kezdeti tüneteit.
- A tálcák, asztalok szappanos vízzel történő letörlése a leghatékonyabb módszer az allergén nyomok eltávolítására.

4. SPECIFIKUS INTÉZKEDÉSI TERV AZ INTÉZMÉNYBE BEIRATKOZOTT ANAFILAXIA KOCKÁZATÚ ALLERGIÁS GYERMEK ESETÉN:

Tanítási év elején:

- Szülő kitölti az „Allergia felmérő kérdőívet”.
- Szülő leadja a szakorvos által kiadott ambuláns lap másolatot, benne allergének megnevezése, anafilaxia kockázat rögzítése.
- Szülő leadja a szakorvos által kiadott egyéni ellátási terv (EET) másolatát az intézménynek.
- Diétás igények és lehetőségek egyeztetése.
- Szülői beleegyező nyilatkozat a gyógyszerbeadásról.

Beiratkozás után, tanítás megkezdése előtt:

- Intézmény értesíti az iskolaorvost és védőnőt anafilaxiás allergiás gyermek beiratkozásáról.
- Intézményi pedagógusok, dolgozók értesítése, hogy ételallergiás gyerek jár az intézménybe (Ételallergiások nyilvántartás.)
- Érintett gyermek osztályfőnökének, osztálytársainak és szüleinek értesítése, tájékoztatás az étkezési szabályokról.
- Osztályterem allergén minimalizálása, tanteremben való étkezés szabályai (kézmosás étkezés előtt és után, asztalok letörlése).
- Külső élelmiszer behozatala, ünnepek, kirándulások szabályainak ismertetése osztálytársak számára.

5. SÜRGŐSSÉGI TERV ANAFILAXIA ESETÉN

ENYHE ALLERGIÁS REAKCIÓ

arc/szem, duzzanat, orrvádékozás, tüszögés, hasfájás, hányinger, csalánkiütés, viszkető bőr, viszkető száj, duzzadt ajkak

Teendő enyhe allergiás reakció esetén

- A beteggel maradni, segítséget hívni
- Előkeresni az EPIPENT
- Beadni antihisztamint
- felhívni a szülőt

ANAFILAXIÁS REAKCIÓ (elég 1 db is az alábbiak közül)

légszomj, sípoló légzés, folyamatos, köhögés, felső légúti szűkület, rekedtség, légzési nehézség, nyelvduzzanat, nem tud beszélni, ismétlődő hányás, erős hasi görcsök, szédülés, ernyedtség, ájulás

Teendő anafilaxiás reakció esetén

- Beadni a betegnek az EPIPENT minél hamarabb.
- Lefektetni és felemelni a lábát. Ha nehezen lélegzik, felültetni, a lábát kiegyenesíteni.
- MENTŐT hívni (104) és mondani: ANAFILAXIA.
- Felhívni a SZÜLŐKET.
- Ha 5-10 PERC múlva nem javul, Beadni a 2. EPIPENT a MÁSIK lábba.
- Ha ZIHÁL/ASZTMATIKUS, használni az INHALÁTORT.
- Ha nincsenek ÉLETJELEK, elkezdni az ÚJRAÉLESZTÉST.

Felhasznált irodalom:

- Nkt. 20. alfejezete 25. §-ban az (5a), az (5b), az (5c) és az (5d) bekezdések
- Nkt. 20. alfejezete 62. § (1a)–(1e) bekezdések
- Nkt. 42. fejezete 72. §-ban az (1a)-(1d) bekezdések
- Ételallergia az iskolában - MAKIT (Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság)